

Research Paper

Designing a Model for the Development of Volunteering for the Disabled in Sports based on Grounded theory

M. Sadat Ghoreishi¹, M. Savadi², H. R. Sayebani³

1. Ph.D. Student in Sports Management, Department of Physical Education and Sports Science, Qeshm branch, Islamic Azad University, Qeshm, Iran

2. Assistant Professor in Sports Management, Department of Physical Education and Sports Science, Qeshm branch, Islamic Azad University, Qeshm, Iran (Corresponding Author)

3. Assistant Professor in Sports Management, Department of Physical Education and Sports Science, Qeshm branch, Islamic Azad University, Qeshm, Iran

Received: 2021/11/09

Accepted: 2022/06/11

Abstract

The present study was conducted to design a model for the development of volunteering for the disabled in sports based on grounded theory. The research method was applied in terms of purpose and exploratory in terms of data collection. The research data were collected through semi-structured interviews with 15 university professors in sports management and specialists in the field of disability and volunteering. The sampling method was purposive with snowball technique and based on theoretical saturation criteria. The data were analyzed using open, axial and selective coding based on grounded theory. According to the results obtained, causal factors consisted of the categories of economic value of the volunteering sector, the need to identify the motivations and needs of volunteers, the high ability of disabled volunteers and spending leisure time; underlying conditions included the categories of non-compliance of sports facilities with the disabled, legal context, poor management and macro-policy inattention to the issue of volunteering; interfering factors involved the categories of lack of easy access, personal limitations, ignorance of volunteering in Iranian sports, lack of proper volunteering position, negative attitude towards the ability of the disabled and mental health motivation, utilitarian motivation and the need for physical rehabilitation of the disabled; necessary strategies for the development of sports volunteering for the disabled in the categories of adaptation of urban environment and sports facilities, synergy and interaction of stakeholders, attracting and financing, support, designing a management system for employing volunteers, promoting participation and sports volunteering for the disabled; and finally, Implications for the development of sports volunteering for the disabled are included in the categories of improving the quality of life, improving the

1. Email: Ghoreishimahshid@gmail.com

2. Email: savadi.mehdi@gmail.com

3. Email: hamid.saybani@gmail.com

status of individual independence, the effectiveness of the performance of sports organizations, the development of social capital and the development of social justice.

Keywords: Volunteering, Disability, Volunteering Motivation, Grounded Theory, Social Capital

Extended Abstract

Background and Purpose

The need for exercise and its impact on health is felt much more in individuals with disabilities than in healthy people. Undoubtedly, sport is a factor that draws the disabled to the society and makes them independent in their activities. Today, people with disabilities participate to a large extent in social activities and competitions and have introduced their identity to society. Volunteering is a way that can help increase the self-esteem of people with disabilities (Lindsey & Concealer, 2018; 2123). Wilson defines volunteering as doing something to help others without expectation and completely freely (Wilson, 2012; 180). Volunteering activities have reciprocal benefits for the volunteer and the organization or community, including social, personality, economic, and political benefits. However, many sports clubs do little to use disabled people as employees or volunteers (Anderson & Balandin, 2019; 300) in general, because in the Iranian sports management system, and especially in sports organizations to provide services, the provision of human resources has always been one of the main problems of managers. In fact, focusing on a specific group such as the disabled can reduce their problems to some extent. Therefore, the present study was conducted to design a model for the development of volunteer disability in sports based on the grounded theory of the foundation.

Materials and Methods

In terms of purpose, this research is applied-developmental research and in terms of data collection, it is of exploratory type. This study used Strauss and Corbin method or objectivist method to analyze the data. The study's participants included university professors in sports management, experts and specialists active in the field of sports volunteering, as well as disabled volunteers in sports organizations. This study used the theoretical purposive sampling method with snowball technique to select participants. A total of 15 individuals were present in this study. The data collection tool was semi-structured interviews that were conducted based on theoretical saturation criteria.

Findings

According to the results, causal factors included the economic value of the volunteering sector, the need to identify the motivations and needs of volunteers, the high ability of disabled volunteers and spending leisure time. Underlying conditions included the non-compliance of sports venues with the disabled, the legal context, poor management, and macro-policy inattention to the issue of bidding. Interfering factors are summarized in the categories of lack of easy access, personal limitations, ignorance of volunteering in Iranian sports, lack of proper volunteering position, negative attitude towards the ability of the disabled and mental health motivation, utilitarian motivation and the need for physical rehabilitation of the disabled. Necessary strategies for the development of sports volunteering for the disabled consisted of the improvement of urban environment and sports facilities, synergy and interaction of stakeholders, attracting and financing, support, designing a management system for employing volunteers, promoting participation and sports volunteering for the disabled. Finally, the consequences of the development of sports volunteering for the disabled were counted in the categories of improving the quality of life, improving the status of individual independence, the effectiveness of the performance of sports organizations, the development of social capital, and the development of social justice.

Conclusion

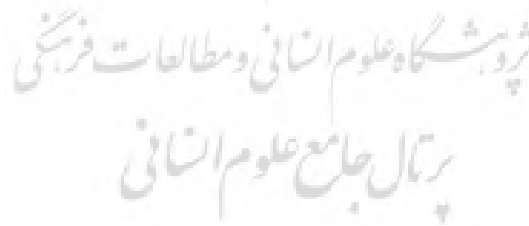
Employing volunteers has many economic and social benefits for communities and sports organizations. It is clear that each disabled volunteer needs to be present in lively and challenging situations to develop physical, motor and mental abilities. One of the problems that has become an obstacle on the development of sports for the disabled, in addition to the lack of facilities, is that some sports venues are not adapted. Individuals with disabilities should be considered as one of the strata of society who should have access to all the facilities of society like ordinary people. Hence, in recent years, attention to people with disabilities has increased, especially in their field of empowerment. Disabled people and their adaptability in this field have been given special attention by those in charge. On the other hand, the lack of a tangible bidding management system in Iran is actually a barrier to the development of bidding because it is not planned and organized in principle. In addition, managers look at the issue of bidding very superficially and do not take them seriously at all. In justifying the negligence of macro-politics, it should be said that the lack of determination of sports authorities to change the existing situation has caused no one to think of developing the right program for sports participation of the disabled and development and employment

of volunteers. In addition to the social restrictions on the participation of people with disabilities in sports, barriers and physical restrictions also affect the level of participation of people with disabilities. Individuals with disabilities' perceptions towards them are often unrealistic, irrelevant and inaccurate, leading to a reduction in their participation in sports. It is hoped that the officials and senior managers in Iran, as well as other developed and developing countries, will provide conditions for the society to become more familiar with the situation of the disabled, their rights, abilities and needs for recreation and sports, and to take measures for the disabled.

References

1. Anderson, K. L., & Balandin, S. (2019). Kicking a goal for inclusion in sports clubs and stadia. In *Inclusion, Equity and Access for Individuals with Disabilities* (pp. 297-316). Palgrave Macmillan, Singapore.
2. Lindsay, S. (2016). A scoping review of the experiences, benefits, and challenges involved in volunteer work among youth and young adults with a disability. *Disability and rehabilitation*, 38(16), 1533-1546.
3. Wilson, J. (2012). Volunteerism research a review essay. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 41 (2), 176–212.

طراحی الگوی توسعه داوطلبی معلولان در ورزش با تکیه بر نظریه داده بنیاد

مهشید سادات قریشی^۱، مهدی سوادی^۲، حمید رضا سایبانی^۳

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، واحد قشم، دانشگاه آزاد اسلامی، قشم، ایران

۲. استادیار مدیریت ورزشی، گروه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، واحد قشم، دانشگاه آزاد اسلامی، قشم، ایران (نویسنده مسئول)

۳. استادیار مدیریت ورزشی، گروه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، واحد قشم، دانشگاه آزاد اسلامی، قشم، ایران

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۳/۲۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۸/۱۸

چکیده

پژوهش حاضر، به منظور طراحی الگوی توسعه داوطلبی معلولان در ورزش، با تکیه بر نظریه داده بنیاد انجام شد. روش پژوهش بر اساس هدف، کاربردی و برحسب گردآوری اطلاعات اکتشافی بود. داده‌های تحقیق از طریق مصاحبه نیمه‌ساختاریافته با ۱۵ نفر از اساتید مدیریت ورزشی و متخصصان حوزه معلولان و داوطلبی جمع‌آوری شد. روش نمونه‌گیری به صورت هدفمند، با تکنیک گلوله برفی و بر اساس معیار اشباع نظری بود. داده‌ها با استفاده از کدگذاری باز، محوری و انتخابی با تکیه بر نظریه داده بنیاد تجزیه و تحلیل شدند. بر اساس نتایج به دست آمده عوامل علی در مقوله‌های ارزش اقتصادی بخش داوطلبی، لزوم شناسایی انگیزه‌ها و نیازهای داوطلبان، قابلیت زیاد داوطلبان معلول و سپری کردن اوقات فراغت؛ شرایط زمینه‌ای در مقوله‌های عدم تطبیق شرایط اماکن ورزشی با معلولان، بستر قانونی، ضعف مدیریتی و بی‌توجهی سیاست کلان به موضوع داوطلبی؛ عوامل مداخله‌گر در مقوله‌های عدم دسترسی آسان، محدودیت‌های فردی، ناشناخته بودن داوطلبی در ورزش ایران، عدم جایگاه مناسب داوطلبی، نگرش منفی به توانایی معلولان و انگیزه سلامت روانی، انگیزه فایده‌نگر و لزوم توان‌بخشی جسمی معلولان؛ راهبردهای لازم توسعه داوطلبی ورزشی معلولان در مقوله‌های مناسب‌سازی محیط شهری و اماکن ورزشی، هم‌افزایی و تعامل نهادهای ذینفع، جذب و تأمین منابع مالی، حمایت و پشتیبانی، طراحی سیستم مدیریت به کارگیری نیروهای داوطلب، ترویج و تبلیغ مشارکت و داوطلبی ورزشی معلولان و در نهایت پیامدهای توسعه داوطلبی ورزشی معلولان در مقوله‌های بهبود کیفیت زندگی، بهبود وضعیت استقلال فردی، اثربخشی عملکرد سازمان‌های ورزشی، توسعه سرمایه اجتماعی و توسعه عدالت اجتماعی احصا شده‌اند.

واژگان کلیدی: داوطلبی، معلولیت، انگیزه داوطلبی، تئوری داده بنیاد، سرمایه اجتماعی

1. Email: Ghoreishimahshid@gmail.com

1. Email: savadi.mehdi@gmail.com

3. Email: hamid.saybani@gmail.com

مقدمه

معلولیت اصطلاحی است که به طیف گسترده‌ای از اختلالات و محدودیت‌های مشارکتی اشاره دارد (سازمان بهداشت جهانی و بانک جهانی^۱، ۲۰۱۱). الگوی اجتماعی معلولیت (لویت^۲، ۲۰۱۷، ۵۹۱) بیان می‌کند که تجربه منفی معلولیت، ناشی از محدودیت‌های موجود در محیط، مانند نگرش منفی و حمایت اجتماعی ضعیف است. بنابراین، در صورت عدم توانایی دسترسی یا مشارکت فعالانه در فعالیت‌های اجتماعی، معلولان آسیب‌پذیرتر خواهند شد. در این راستا، بوگدن و تیلور^۳ (۱۹۹۹، ۲) به اهمیت افراد دارای معلولیت در فعالیت‌های اجتماعی اشاره کردند و از نظر آن‌ها انجام فعالیت‌های اجتماعی، هم فرصت اشتغال‌زایی و هم فرصت‌های داوطلبانه را در بر می‌گیرد که به افراد معلول اجازه می‌دهد ارتباطات و تعاملات خود را ارتقاء دهند. مهم‌تر اینکه افراد دارای معلولیت در فعالیت‌های داوطلبانه که دارای حقوق و دستمزد می‌باشند به میزان قابل‌توجهی کم هستند و تحقیقات نشان می‌دهد که آن‌ها در کارهای داوطلبانه کم‌ارزش هستند (دارسی، لاک و تیلور^۴، ۲۰۱۷، ۲۳؛ کاپالایدس و اسپور^۵، ۲۰۱۹، ۶۹۴). داوطلبی فعالیت‌هایی است که هم به نفع جامعه و هم به نفع داوطلب است، اختیاری، بدون اجبار و بدون پرداخت مالی است و در یک موقعیت داوطلبانه تعیین‌شده، اتفاق می‌افتد (کاپالایدس و اسپور، ۲۰۱۹، ۶۹۵).

داوطلبی راهی است که می‌تواند به رشد اعتماد به نفس افراد معلول کمک کند (لیندسی و کنسلیر^۶، ۲۰۱۸، ۲۱۲۳). ویلسون، داوطلب بودن را به‌صورت انجام فعالیت‌هایی برای کمک به دیگران و بدون داشتن توقع و کاملاً آزادانه تعریف کرده است (ویلسون^۷، ۲۰۱۲، ۱۸۰). هر ساله میلیون‌ها نفر، زمان و تلاش‌های بی‌شماری را به‌منظور منفعت رساندن به خود و جوامعشان از طریق کار داوطلبی اختصاص می‌دهند در این بین، صنعت ورزش مهم‌ترین بخش داوطلبی است؛ طوری که سازمان‌ها و فعالیت‌های ورزشی، داوطلبان زیادی را جذب می‌کنند و حجم بیشتر فعالیت‌ها بر دوش آن‌ها می‌باشد و داوطلبان، بخش عمده‌ای از منابع انسانی سازمان‌ها و مؤسسات ورزشی کشورهای مختلف دنیا را تشکیل می‌دهند. افراد داوطلب بخش مهمی از منابع انسانی سازمان‌های ورزشی جهان را تشکیل می‌دهند و ماهیت ورزش در بیشتر کشورهای پیشرفته جهان، مبتنی بر داوطلب‌گرایی است

1. World Health Organisation, & World Bank
2. Levitt
3. Bogden & Taylor
4. Darcy, Lock & Taylor
5. Kappelides, P., & Spoor
6. Lindsay & Cancelliere
7. Wilson

(طهماسبی پور و همکاران، ۲۰۱۸، ۱۹۱)، طوری که سازمان‌ها و رویدادهای ورزشی، مکان‌های حیاتی برای داوطلبان فراهم می‌کنند و در این حال برای موفقیت خود به داوطلبان وابسته می‌باشند. امروزه، افراد داوطلب به‌عنوان یکی از سه گروه تشکیل‌دهنده منابع انسانی (کارمند رسمی، داوطلبان، مشتریان و ارباب رجوع) توانسته‌اند جایگاه ویژه‌ای در ساختار سازمان‌های ورزشی پیدا کنند (بنگ و همکاران^۱، ۲۰۰۹، ۷۱).

داوطلبان به‌سبب داشتن عقاید و ارزش‌های مشترک سازمانی، تقویت ارتباطات غیررسمی در محیط کار و در اختیار داشتن پایگاه فرهنگی قوی در سازمان‌ها، روابط و تعامل اجتماعی قوی دارند (موسوی و همکاران، ۲۰۱۸، ۱۴۳). به‌طور معمول، گروه‌های معلول از فرصت‌های مشارکت و داوطلبی ورزشی محروم مانده‌اند (فی و ولف^۲، ۲۰۰۹، ۲۵؛ جینس و همکاران^۳، ۲۰۱۸، ۳۹) با این حال، در سه دهه گذشته، نظام حاکم بر ورزش به‌طور فزاینده در تلاش بوده است تا ادغام و ورود افراد معلول را در مسیر اصلی ورزش ارتقا دهند (سورنسن و کهر^۴، ۲۰۰۶، ۱۸۶) همچنین کنوانسیون حقوق افراد دارای معلولیت سازمان ملل در تلاش است تا از تبعیض معلولیت جلوگیری کند و حقوق شهروندی افراد دارای معلولیت از جمله دسترسی به کالاها و خدمات را در همه ابعاد مشارکت اجتماعی، از جمله رویدادهای مهم ورزشی (به‌عنوان مثال بازی‌های المپیک و پارالمپیک، جام‌های جهانی در فوتبال و ...) ارتقاء ببخشد. همچنان که برای بازی‌های المپیک و پارالمپیک ۲۰۱۲ لندن، تلاش‌های مضاعفی برای جذب افراد معلول، به‌عنوان داوطلب وجود داشته است (دیکسون، داری و بنسون^۵، ۲۰۱۷، ۳۰۳).

از سویی دیگر مشخص شده که بدون داشتن یک بخش داوطلبانه فعال، ممکن است کیفیت زندگی بیشتر افراد جامعه، خصوصاً در کشورهای توسعه‌یافته از جمله ایالات متحده، کانادا، استرالیا و انگلستان به‌طور قابل توجهی دچار تنزل شود یا ممکن است مجبور شوند هزینه‌های بالایی را برای حفظ و ارتقای کیفیت زندگی خود بپردازند، در سال ۲۰۱۲ در ایالات متحده، ۶۴.۵ میلیون نفر، ۷.۹ میلیارد ساعت درحالی‌که در سال ۲۰۱۰ در کانادا ۱۳.۳ میلیون نفر، ۲۰.۷ میلیارد ساعت داوطلب شده‌اند (ویلسون^۶، ۲۰۱۲، ۱۸۰). در سال ۲۰۰۶ در استرالیا ۵.۲ میلیون نفر، ۶۲۳ میلیون ساعت

1. Bang et al
2. Fay & Wolff
3. Jeanes et al
4. Sorensen & Kahrs
5. Dickson, Darc, & Benson
6. Wilson

برای بخش غیرانتفاعی و در سال‌های ۲۰۱۶/۲۰۱۷ در انگلستان ۱۱.۹ میلیون نفر، ۱.۹۳ میلیارد ساعت داوطلب شده‌اند (کاپالایدس و اسپور، ۲۰۱۹، ۶۹۵). بررسی‌ها در ایالات متحده، حاکی از آن است که اکثر آژانس‌هایی که داوطلبان دارای معلولیت را درگیر می‌کنند ۵-۶٪ از کل داوطلبان را تشکیل می‌دهند (میلر و همکاران^۱، ۲۰۱۰، ۶۸). به همین ترتیب، با وجود تلاش زیاد از طرف برگزارکنندگان برای شمول داوطلبان دارای معلولیت، داوطلبان دارای معلولیت، تنها ۵٪ از کل داوطلبان بازی‌های المپیک و پارالمپیک ۲۰۱۲ لندن را به خود اختصاص داده‌اند (داری و همکاران، ۲۰۱۴). در بررسی تحقیقات انجام‌شده نیز کاپالایدس و اسپور (۲۰۱۹، ۶۹۷) مزایای داوطلبی شدن افراد دارای معلولیت را پذیرش اجتماعی، شمول اجتماعی و پیشرفت شخصی عنوان نمودند همچنین به موانعی همچون نگرش منفی، عوامل شخصی و عوامل سازمانی اشاره نمودند.

کارلین (۲۰۱۹) به انگیزه‌ها و موانع مشارکت معلولین در داوطلبی و همچنین فراهم کردن فرصت‌های ورزشی برای افزایش سلامتی افراد معلول اشاره کرده است. بر اساس تحقیق شیلدز و همکاران (۲۰۲۰) نگرش جوانان نسبت به معلولیت پس از داوطلب شدن در یک برنامه و رویداد ورزشی، تغییرات مثبتی کرده است. کوقات^۲ (۲۰۱۶، ۱۳) اهمیت اجتماعی و انسان دوستانه داوطلبی در ورزش را با تکیه بر عدم تبعیض بین افراد معلول و غیر معلول، به ادغام اجتماعی معلولان ربط داده است؛ جینز و همکاران (۲۰۱۹) به شمول اجتماعی و توسعه فرصت‌های مشارکتی، برای جوانان معلول با انجام فعالیت‌های داوطلبانه ورزشی اشاره کرده است. پاین و همکاران (۲۰۲۰، ۶۹۷) نشان دادند که افراد دارای آسیب مغزی که در یک مداخله داوطلبانه شرکت می‌کنند، در مقایسه با گروه کنترل، بهزیستی روانی بیشتری را تجربه می‌کنند.

در مرور تحقیقات داخلی غضنفر پور و همکاران (۲۰۲۱، ۱۶۳) نشان دادند که معیار مدیریتی، بیشترین تأثیر را در برنامه‌ریزی و مناسب‌سازی فضاهای شهری جهت تأمین نیازهای معلولین دارد. نتایج پژوهش مهدی نژاد و همکاران (۲۰۲۱، ۲۱۵) نشان داد که تاب‌آوری، خوش‌بینی، خودکارآمدی و امیدواری، بر توسعه مشارکت در ورزش همگانی جانبازان و معلولان تأثیر معناداری دارد. فهیمی نژاد و همکاران (۲۰۲۰، ۸۹۱) مشخص کردند که چهار عامل فردی و خانوادگی، ورزشی، مدیریتی و محیطی، عوامل اثرگذار بر توسعه ورزش همگانی معلولان هستند. تحقیق جلالی فراهانی و همکاران (۲۰۲۰، ۱۱۵) عوامل مؤثر بر توسعه نهضت داوطلبی در ورزش همگانی را اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در نظر گرفته است. تحقیق نادری و سکینه پور (۲۰۲۰) با هدف

1. Miller et al
2. Kogut

بررسی موانع مشارکت در فعالیت‌های بدنی و ورزش در معلولین، منجر به شناسایی پنج عامل موانع فردی، ساختاری، فنی، اساسی و اجتماعی- فرهنگی گردید. لیموچی و همکاران (۲۰۲۰، ۷۷) نشان دادند عوامل مؤثر بر مشارکت معلولین در فعالیت‌های ورزشی، شامل تفکر مدیریتی و برنامه‌ریزی، هماهنگی و ارتباطات بین سازمانی، توسعه زیرساخت‌ها، رسانه و مطبوعات، توسعه منابع انسانی و فرهنگ و آموزش می‌باشد. رحمانی و ثبوتی (۲۰۲۰، ۱۲۷) نشان دادند طراحی و استانداردسازی اماکن و مجموعه‌های ورزشی بر تعاملات اجتماعی معلولان جسمی- حرکتی شهر تهران تأثیر دارند. طبق یافته‌های پژوهش وکیلی تنها و همکاران (۲۰۲۰، ۱۴۳) انگیزه‌ی سلامتی، تندرستی و نشاط، انگیزه‌ی کسب پایگاه اجتماعی، عوامل موقعیتی و انگیزه‌ی آموزش و کسب مهارت، انگیزه‌ی کسب موفقیت و تخلیه‌ی انرژی و سرگرمی بر تمایل جانبازان و معلولین به ورزش در استان همدان مؤثرند. بر اساس نتایج تحقیقات ارائه شده، مسئله تحقیق حاضر را می‌توان از چند جنبه مورد بررسی قرار داد:

اول: شرکت در ورزش، مزایای ارزشمندی برای بهزیستی جسمی و روحی دارد و می‌تواند احساس تعلق فرد را تقویت کند. مشارکت ورزشی، طبق ماده ۳۰ قانون تصویب کنوانسیون حقوق افراد دارای معلولیت سازمان ملل به رسمیت شناخته شده است. علاوه بر مشارکت ورزش، افراد دارای معلولیت، حق دارند نقش‌هایی نیز در برگزاری رویدادها و یا ارائه خدمات، به صورت داوطلبانه بر عهده گیرند. با وجود این، بسیاری از باشگاه‌های ورزشی در زمینه استفاده از نیروهای معلول، کم‌کاری می‌کنند و آنها را به‌عنوان کارمند یا داوطلب در نظر نمی‌گیرند (اندرسون و بالاندین، ۲۰۱۹، ۳۰۰) و در اکثر کشورهای پیشرفته نیز سیاست‌های دولتی و برنامه‌های حمایتی، بر بهبود مشارکت افراد معلول در ورزش، به‌عنوان ورزشکار و مصرف‌کننده متمرکز شده است؛ به‌عنوان مثال، دولت استرالیا برای بهبود سطح مشارکت معلولان، برنامه‌ها و خدماتی را تأمین کرده است (کمپسیون ورزش استرالیا، ۲۰۱۶)، اما سیاست‌ها، برنامه‌ها و ابتکارات محدودی برای دخیل کردن افراد معلول در نقش‌های سازمان‌های ورزشی (به‌جز نقش ورزشکاری) وجود دارد.

دوم: فعالیت‌های داوطلبی، مزایای متقابلی برای داوطلب و سازمان یا جامعه دارد که از آن جمله می‌توان به مزایای اجتماعی، شخصیتی، اقتصادی و سیاسی اشاره کرد (افروزه و همکاران، ۲۰۱۱، ۱۶۷). گارسیا ماینر و مارسویلو (۲۰۰۷، ۱۰۲) فعالیت‌های داوطلبی را به دلیل انتقال دانش و اعتماد شخصی، موجب افزایش رشد اجتماعی و ارتقای ارزش‌های بشری در جامعه معرفی کردند. ارتقای

1. Australian Sports Commission
2. García-Mainar, I., & Marcuello

سطح شهروندی و تعهد به قوانین اجتماعی، از مزایای فعالیت‌های داوطلبی است و داوطلبی، مزایایی همچون سلامتی و بهزیستی را برای داوطلبان معلول به همراه دارد (ویلسون، ۲۰۱۲، ۱۸۳). همچنین سرانه شمول اجتماعی افراد معلول را ارتقا می‌دهد (دارسی و همکاران^۱، ۲۰۱۴، ۲۲؛ کی و بردبری^۲، ۲۰۰۹، ۱۲۵). با این حال، افراد دارای معلولیت غالباً دریافت‌کننده خدمات داوطلبانه هستند، اما به ندرت به عنوان یک منبع بالقوه داوطلبی در نظر گرفته می‌شوند و علیرغم مزایای شناخته شده داوطلبی در ورزش، از جمله کمک به دیگران، مشارکت در جامعه و پیشرفت مهارت، نقش آنها در داوطلبی ورزشی بسیار کم رنگ می‌باشد و از مزایای آن محروم هستند (کاپالایدس و اسپور، ۲۰۱۹، ۶۹۸).

سوم: داوطلبان برای عملکرد سازمان‌های ورزشی در سطح ملی، ایالتی و اجتماعی دارای اهمیت زیادی می‌باشند (دونلی و هاروی^۳، ۲۰۱۱، ۵۸). با این حال، اخیراً مشخص شده که نسبت جمعیت مشارکت‌کننده، در نقش داوطلبانه رو به کاهش بوده است (ویکر^۴، ۲۰۱۷)، لذا افراد دارای معلولیت ممکن است منبع مهمی برای سازمان‌هایی مانند سازمان‌های غیرانتفاعی و ورزشی باشند که برای انجام فعالیت‌های روزانه خود به داوطلبان احتیاج دارند (بالاندین و همکاران^۵، ۲۰۰۶، ۱۳۳).

چهارم: در تحقیقات خارجی و علی‌الخصوص داخلی، کمتر به مسئله داوطلبی ورزشی معلولان توجه شده و بیشتر، یا به صورت کلی مورد بررسی قرار گرفته یا به مشارکت ورزشی معلولان اشاره شده است. در این راستا باید عنوان کرد که داوطلبی برای داوطلب معلول و برای سازمان برگزارکننده رویدادهای ورزشی، دارای چالش‌های متفاوت‌تری است. همچنین مشارکت ورزشی با داوطلبی ورزشی تمایزات اساسی دارد، کما اینکه داوطلبی می‌تواند بخشی از مشارکت ورزشی در نظر گرفته شود. به طور واضح‌تر، محققان قبلی به افراد معلول به عنوان مشارکت‌کننده در ورزش توجه داشته‌اند و به عنوان شخصی که قادر است دیگر نقش‌های سازمان‌های ورزشی را بر عهده بگیرد توجه خاصی نشده است. به عنوان مثال، بیلی^۶ (۲۰۰۸، ۳۹) اظهار داشت که مشارکت در ورزش برای معلولین، فرصت‌هایی برای توسعه اجتماعی، ایجاد شبکه و کاهش انزوای اجتماعی فراهم می‌کند. اگرچه برخی از دلایل منطقی نظری، برای افزایش مشارکت ورزشی در بین افراد دارای معلولیت ممکن است زمینه

1. Darcy et al
2. Kay & Bradbury
3. Donnelly, P., & Harvey
4. Wicker
5. Balandin et al
6. Bailey

ورود آن‌ها در به عهده گیری نقش‌های داوطلبانه را فراهم کند، اما به تازگی درخواست‌های جدیدتری برای رویکردها و دیدگاه‌های گسترده‌تری در مورد ورود اجتماعی افراد معلول در ورزش به وجود آمده؛ به‌عنوان مثال، مایسنر و دارسی^۱ (۲۰۱۴، ۶) اظهار داشتند که افراد دارای معلولیت باید در تمام جنبه‌های سازمانی ورزش، نه فقط به‌عنوان ورزشکار یا شرکت‌کننده، بلکه به‌عنوان بخشی از جامعه ورزش در نظر گرفته شوند. همچنین لیندسی (۲۰۱۶، ۱۵۳۵) اشاره کرده که تحقیقات دقیق‌تری برای درک مزایای سلامتی و جامعه‌پذیری داوطلبان معلول و اینکه چگونه می‌توانند به جوانان در پیشرفت مسیرهای شغلی کمک کنند، نیاز است همچنین بر اساس نظر دیکسون و همکاران (۲۰۱۷، ۳۰۵) تحقیقات آینده باید بر روی کسانی که مایل به شرکت در رویدادهای ورزشی هستند اما از ناتوانی جسمی و روحی رنج می‌برند تمرکز داشته باشند. لذا در این تحقیق با کاوش در مورد مزایا، موانع و توانمندی‌های بالقوه داوطلبان معلول در سازمان‌های ورزشی به این پیشنهادات پاسخ داده خواهد شد. به‌طور کلی از آنجا که در نظام مدیریتی ورزش ایران و خصوصاً در سازمان‌های ورزشی، جهت برگزاری و ارائه خدمات، همواره تأمین منابع انسانی از مشکلات اساسی مدیران بوده، لذا تمرکز بر قشر خاصی همچون معلولان می‌تواند تا حدودی مشکلات آنان را کاهش دهد. همچنین نظر به اینکه توجه مسئولان و برنامه‌ریزان ورزشی به داوطلبان، با هدف توسعه و تعمیم ورزش و نیز اجرای برنامه‌های ورزشی، روزبه‌روز در حال افزایش است، نگارنده بر آن است که علاوه بر نشر و ترویج نهضت داوطلبی معلولان، پیامدهای آن را نیز بررسی کند و رویکرد جدیدی را در راستای جذب منابع انسانی معلول در ورزش پیش روی مسئولان قرار دهد؛ از این‌رو برای فهم دقیق روش‌ها، عوامل و راهکارهای توسعه داوطلبی معلولان بررسی می‌شود. به‌علاوه سعی می‌شود مدیران ورزشی و غیرورزشی کشور را متوجه این نیروی بالقوه سازد تا با برنامه‌ریزی و سازمان‌دهی صحیح، در جهت استفاده حداکثر از این پتانسیل گام مؤثری بردارند. لذا سؤال اساسی تحقیق حاضر به این صورت ارائه شده است: طراحی الگوی توسعه داوطلبی معلولان در ورزش چگونه است؟

روش پژوهش

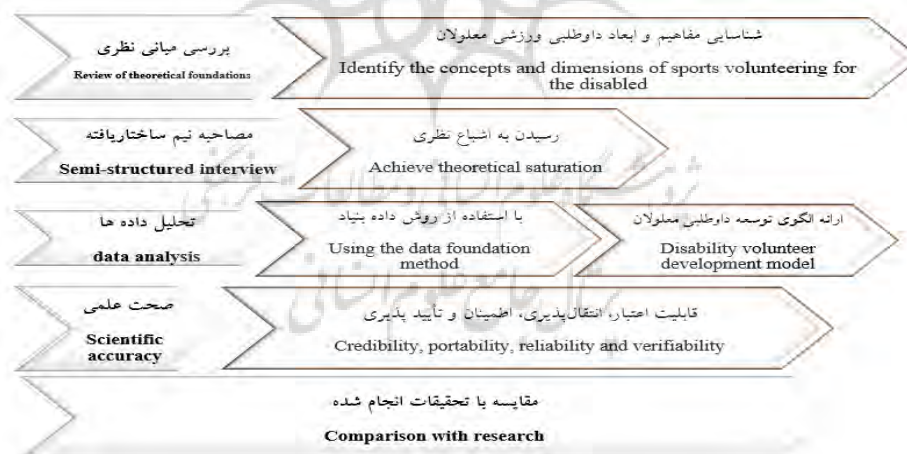
این پژوهش از نظر هدف، کاربردی - توسعه‌ای و برحسب گردآوری اطلاعات کیفی - اکتشافی است و برای تحلیل داده‌ها از روش اشتراوس و کوربین یا عینیت‌گرا استفاده شده است. در این پژوهش از روش نمونه‌گیری هدفمند نظری، با تکنیک گلوله برفی استفاده شده به این دلیل که جامعه آماری، پراکنده و غیر متمرکز بودند و اطلاعات دقیقی از همه آن‌ها در دسترس نبود. مشارکت‌کنندگان در

1. Misener & Darcy

این پژوهش، اساتید مدیریت ورزشی، کارشناسان و متخصصان فعال در حوزه داوطلبی ورزشی و همچنین داوطلبین معلول در سازمان‌های ورزشی می‌باشند. ملاک ورود افراد بالای ۷ سال سابقه در سمت کاری، تحصیلات فوق لیسانس و بالاتر و داشتن رضایت برای شرکت در پژوهش و ملاک خروج آن‌ها عدم رضایت آگاهانه، نداشتن تحصیلات و پژوهش‌های علمی در مورد داوطلبی ورزشی بود و در مجموع ۱۵ نفر در این پژوهش حاضر بودند.

ابزار گردآوری داده‌ها مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته است که بر اساس معیار اشباع نظری انجام شده و برای تدوین سؤالات از ادبیات پژوهشی موجود، با در نظر گرفتن اسلوب نظریه‌ی داده بنیاد استفاده شده است. تجزیه و تحلیل داده‌ها از طریق کدگذاری انجام شده و در مرحله کدگذاری باز، با مراجعه به کدهای اولیه استخراج شده از مصاحبه‌ها (کدگذاری نکات کلیدی)، کدهایی که به موضوعی مشترک اشاره داشتند، گروه‌بندی شدند و مفاهیم را ساختند و از مقایسه و طبقه‌بندی آن‌ها نیز مقوله‌ها تعیین شدند. در مرحله کدگذاری محوری، به منظور مرتبط کردن مقوله‌های اصلی به مقوله‌های فرعی، از الگوی پارادایمی استفاده شده تا شرایط علی، پدیده محوری، عوامل زمینه‌ای، متغیرهای مداخله‌گر، راهبردها و پیامدها که اجزای کدگذاری محوری هستند، مشخص شوند. سپس از طریق کدگذاری انتخابی و بر اساس الگوی ارتباط شناسایی شده بین مقوله‌ها و زیر مقوله‌ها در کدگذاری باز و محوری، مقوله‌ها به هم مرتبط شدند و نظام نظری مربوطه ارائه شد. به‌طور کلی و به ترتیب، مراحل انجام پژوهش شامل موارد شکل (۱) بوده است:

شکل ۱- مراحل انجام پژوهش

Figure 1- Stages of conducting research

طبق نظر گوبا و لینکلن (۱۹۸۵) بررسی صحت علمی مطالعات کیفی شامل چهار معیار قابلیت اعتبار، قابلیت انتقال‌پذیری، قابلیت اطمینان و تأیید‌پذیری است. صحت این مطالعه در شکل (۲) توضیح داده شده است.

شکل ۲- بررسی صحت علمی مطالعه

Figure 2 - Checking the scientific accuracy of the study

نتایج

بر اساس داده‌های حاصل از نظرات صاحب‌نظران در مصاحبه‌های ۱۵ گانه به طیف وسیعی از عوامل در پاسخ به سؤال‌های فوق‌الذکر اشاره کردند و در نهایت با حذف مفاهیم مشابه ۱۹۶ مفهوم از متن مصاحبه‌ها گرفته شده است.؟ مفاهیم شناسایی شده در ۲۶ مقوله جایگذاری شدند. در مرحله کدگذاری محوری، علاوه برگزینش یک مقوله به‌عنوان مقوله محوری اجزای کدگذاری محوری از قبیل شرایط علی، پدیده محوری، عوامل زمینه‌ای، متغیرهای مداخله‌گر، راهبردها و پیامدها با استفاده از داده‌های گردآوری شده به‌صورت جدول (۱) مشخص شدند.

جدول ۱- نتایج مربوط به کدگذاری باز و محوری

Table 1- Results related to open and axial coding

تعداد Number	مفاهیم concepts	زیر مقوله Subcategory	مقوله‌های منتخب Selected categories	مقوله اصلی The main category
۴	کاهش هزینه بهداشت و درمان، بازدهی بالاتر رویدادهای ورزشی افزایش درآمد رویدادهای ورزشی، اثربخشی هزینه‌های رویداد	ارزش اقتصادی بخش داوطلبی The economic value of the bidding sector		
۵	نیاز به احترام، نیاز دستیابی به علائق و سلايق، نیاز به مشارکت در محیط‌های باشناط، حضور در موقعیت‌های پرجنب‌وجوش و پرچانش، توسعه قابلیت جسمانی، حرکتی و ذهنی معلولین	لزوم شناسایی انگیزه‌ها و نیازها The need to identify motivations and needs	الزامات توسعه داوطلبی Requirements for volunteer development	عوامل علی causal factors
۱۲	درصد زیاد افراد معلول در ایران، استفاده از معلولان برای آموزش، استفاده در بخش فنی و اجرایی، حوزه استعدادیابی، حوزه حرکات اصلاحی و تناسب‌اندام، حوزه درس تربیت‌بدنی، در حوزه مترجمی، پذیرش، تشریفات و تغذیه، در سمت‌های مختلف مسابقات ورزشی، همکاری در مدیریت بازی‌های کودکان، همکاری در بهره‌برداری و نگهداری از تجهیزات ورزشی، همکاری در مدیریت مجموعه‌های ورزشی	قابلیت زیاد داوطلبان معلول High capability of disabled volunteers		
۴	مشارکت هدفمند اوقات فراغت داوطلبان معلول، غنی‌سازی اوقات فراغت داوطلبان	سپری کردن اوقات فراغت		

معلول، تخلیه‌ی انرژی داوطلبان معلول، ایجاد سرگرمی داوطلبان معلول	Spend your free time
<p>۵</p> <p>عدم طراحی مناسب سالن‌ها و استادیوم‌های ورزشی، کمبود فضاهای ورزشی مناسب برای معلولان، کمبود امکانات رفاهی برای معلولان، نبود رمپ مخصوص ویلچر در اکثر مجموعه‌های ورزشی، نبود سرویس بهداشتی مناسب</p>	<p>عدم تطبیق شرایط اماکن ورزشی با معلولان</p> <p>Lack of matching the conditions of sports venues with the disabled</p>
<p>۶</p> <p>طرح‌ها و بخش‌نامه‌های دست و پاگیر، وجود قوانین و مقررات انعطاف‌ناپذیر، عدم اجرای قوانین مصوب برای رفاه حال معلولان، عدم پیش‌بینی و توجه قوانین به کارگیری معلولان برای داوطلبی، نبود قوانین استاندارد بر ابرسازی فرصت‌ها برای معلولان، عدم احترام به حقوق افراد دارای معلولیت</p>	<p>بستر قانونی</p> <p>Legal context</p> <p>محیط و شرایط لازم</p> <p>Necessary environment and conditions</p> <p>بسترها و زمینه‌ها</p> <p>Contextual Conditions</p>
<p>۵</p> <p>عدم وجود سیستم ملموس مدیریت داوطلبی، سطح نگرانی مدیریت به داوطلبان، مدیریت ضعیف افراد در بخش معلولان، ریسک ناپذیری مدیران، عدم باور و اعتماد مدیران به کارایی معلولان</p>	<p>ضعف مدیریتی</p> <p>lack of management</p> <p>بی‌توجهی سیاست کلان به موضوع داوطلبی</p>
<p>۵</p> <p>نبود برنامه کلان ملی، عدم همراهی سیاست‌گذاران در توسعه فرهنگ داوطلبی، نبود برنامه صحیح برای مشارکت ورزشی معلولین، نبود عزم و اراده متولیان ورزش برای تغییر شرایط موجود، اعتبارات ناکافی جهت تبلیغ، توسعه و به‌کارگیری داوطلبان</p>	<p>Macro-policy neglect of the issue of bidding</p>
<p>۵</p> <p>استفاده کم از معلولان در فیلم و سریال‌ها، نگرش منفی به معلولان در رسانه‌ها، ضعف</p>	<p>پوشش رسانه‌ای نامناسب</p>

	اطلاع رسانی شبکه‌های اجتماعی در مورد داوطلبی، پخش کم و نامناسب تلویزیونی رویدادهای معلولین، توجه کم رسانه‌های چاپی	Improper media coverage		
۳	مشارکت فعال معلولان در ورزش، مشارکت مستمر معلولان در ورزش، به‌کارگیری بهینه داوطلبان معلول در رویدادهای ورزشی	توسعه داوطلبی ورزشی معلولان Development of sports volunteering for the disabled	پدیده محوری Phenomenon	
۷	هزینه بالای ای‌ای و ذهاب معلولان، دشواری در حمل و نقل معلولان، عرض کم پیاده‌رو و استفاده از مصالح نامناسب، فقدان رمپ مناسب در مسیر، وجود مانع بین پیاده‌رو و سواره‌رو، نداشتن مشخصه حسی برای نابینایان	عدم دسترسی آسان Lack of easy access		
۱۰	وجود مشکلات جسمانی و بیماریها، ترس از قرارگیری در محیط‌های شلوغ، تجارب نامطلوب گذشته، عدم عضویت دیگر دوستان، پرمشغله بودن و کمبود زمان، مهارت و تجربه پایین داوطلبان، مقطعی و پاره وقت بودن داوطلبی، سخت بودن کار داوطلبانه، وضعیت اقتصادی داوطلبان، نداشتن سود و منفعت حضور در رویدادهای ورزشی	محدودیت‌های فردی Individual restrictions	محدودکننده‌ها Limiters	عوامل مداخله‌گر Intervening Conditions
۶	ناشناخته بودن داوطلبی در ورزش ایران عدم آموزش داوطلبی در نظام آموزشی کشور، عدم شناخت نیازهای داوطلبی، عدم تقاضا برای مشارکت داوطلبانه، عدم استفاده از مدل‌های تجربی کشورهای دیگر، عدم آگاهی از مزایای داوطلبی، ناشناخته بودن ظرفیت‌ها و توانایی‌های بالقوه معلولان	The unknown of volunteering in Iranian sports		

۷	<p>نبود برنامه‌ای مشخص برای استفاده از داوطلبان معلول، عدم توجه مسئولین به ظرفیت‌های بالای داوطلبی، بی‌توجهی سازمان‌ها و نهادهای ورزشی به معلولان، وجود احساس هزینه بر بودن استفاده از معلولین، وجود جو بی‌تفاوتی، پایگاه اجتماعی ضعیف معلولین، محدودیت اجتماع‌پذیری معلولان</p>	<p>عدم جایگاه مناسب داوطلبی</p> <p>Lack of a suitable position for volunteering</p>
۸	<p>عدم مسئولیت دهی به معلولان، حق کشی و منزوی کردن معلولان در ورزش، عدم قدرانی از زحمات‌های معلولان، استفاده ا‌بزاری از معلولان، عدم ارزش و بها به معلولان، عدم اعتماد به داوطلبان، واگذاری کارهای سطح پایین و دور از شأن به داوطلبان، برخورد و نگرش مترحمانه و یا تمسخرگونه</p>	<p>نگرش منفی به توانایی معلولان</p> <p>Negative attitude towards the ability of the disabled</p>
۸	<p>احساس غرور و موفقیت، افزایش روحیه، توسعه دوستی، خوش بینی، احساس مفیدبودن و ارزشمندی، خروج از انزوا و کاهش احساس تنهایی، کاهش استرس و تقویت سیستم ایمنی، کسب لذت کسب تجربه و تخصص و مهارت، کسب شهرت، افزایش سطح معلومات و دانش معلولان، رشد خلاقیت‌های فردی داوطلبین، اخذ مدرک داوطلبی، ایجاد فرصت شغلی، کسب درآمد و حقوق</p>	<p>انگیزه سلامت روانی</p> <p>Mental health motivation</p>
۷	<p>کاهش آثار ثانویه ناشی از معلولیت، بازسازی و نوتوانی بخش‌های غیرمعلول در بدن فرد، بهبود مهارت‌های حرکتی، پیشگیری از افزایش شدت معلولیت در فرد معلول</p>	<p>انگیزه فایده نگر</p> <p>Beneficial motivation</p> <p>تسهیل‌گرها</p> <p>Facilitators</p>
۴	<p>کاهش آثار ثانویه ناشی از معلولیت، بازسازی و نوتوانی بخش‌های غیرمعلول در بدن فرد، بهبود مهارت‌های حرکتی، پیشگیری از افزایش شدت معلولیت در فرد معلول</p>	<p>لزوم توان‌بخشی جسمی معلولان</p> <p>The need for physical rehabilitation of the disabled</p>

۷	<p>مناسب‌سازی محیط‌شهری و اماکن ورزشی</p> <p>بهینه‌سازی اماکن و امکانات ورزشی در دسترس، سهولت دسترسی معلولان به اماکن ورزشی، تجهیز اماکن عمومی ورزشی، ارتقاء سیستم حمل و نقل، تأمین بهداشت اماکن ورزشی، ایجاد فرصت برابری امکانات و تجهیزات و... توجه به ایمنی و امنیت داوطلبان</p>	<p>Adaptation of urban environment and sports facilities</p>	
۳	<p>هم‌افزایی و تعامل تمامی نهادهای ذینفع</p> <p>همکاری بین سازمان‌ها (سمن‌ها و NGO)، بهزیستی، شهرداری، کمیته ملی المپیک و پارالمپیک، وزارت ورزش و جوانان و فدراسیون‌های ورزشی، تسهیلگری مشارکت داوطلبان در رویدادهای بین‌المللی</p>	<p>Synergy and interaction of all stakeholders</p>	<p>مکانیزم‌ها و سازوکارهای توسعه داوطلبی ورزشی معلولان</p>
۵	<p>جذب و تأمین منابع مالی</p> <p>تعریف حداقل حمایت مالی از این قشر خاص، اختصاص بودجه مناسب برای استفاده از داوطلبان معلول، اختصاص بودجه برای ای‌ای و ذهاب داوطلبان معلول، اختصاص تسهیلات دولتی، اختصاص امتیاز و پاداش به داوطلبان</p>	<p>Attract and finance</p>	<p>Mechanisms and mechanisms for the development of sports volunteering for the disabled</p>
۸	<p>حمایت و پشتیبانی از داوطلبی معلولان</p> <p>حمایت داوطلبان دیگر، حمایت دوستان، حمایت خانواده، حمایت جامعه، حمایت مسئولین، حمایت سازمان‌های ورزشی و غیرورزشی، حمایت اسپانسرها، حمایت رسانه‌ها</p>	<p>Support and volunteer support for the disabled</p>	<p>راهبردها Strategies</p>
۹	<p>حمایت و پشتیبانی از داوطلبی معلولان</p> <p>طراحی سیستم مدیریت به‌کارگیری نیروهای داوطلب</p> <p>طراحی سایت و ثبت توانمندی‌های معلولان داوطلب، گروه‌بندی داوطلبان (براساس سن، جنس، تخصص و معلولیت)، معرفی دقیق نیازها و جذب فعالیت‌های داوطلبانه، تدوین شاخص‌های استاندارد انتخاب داوطلب، جذب و گزینش داوطلبان، تطبیق شرایط داوطلب با سمت، آموزش ایفای نقش،</p>	<p>Designing a management system for</p>	

<p>۱۶</p>	<p>نگهداری و ارزیابی داوطلبان، پرورش و توسعه داوطلبان سو دادن افکار عمومی به سمت ورزش معلولین، مشارکت کودکان معلول در رویدادهای ورزشی، فرهنگ سازی در خانواده، اولویت بودن ورزش معلولین برای سایر سازمانها، مشارکت نمادین شخصیت‌های بزرگ ورزشی به‌عنوان داوطلب، تشکیل لیدرهای داوطلبی ورزشی، برپایی کمپین‌های اجتماعی جهت ترویج فرهنگ داوطلبی، برگزاری کلاس آموزشی و فرهنگسازی کار داوطلبی، تبلیغ ارزش‌هایی مانند تهییج اجتماعی، خیرخواهی و عامگرایی، برگزاری فعالیت‌هایی مانند کارگاه‌ها و همایش‌ها برای داوطلبان، استفاده از الگوهای موفق جهانی و بومی سازی آن‌ها، اطلاع رسانی مناسب سازمان‌ها برای جذب نیروی داوطلب، افزایش آگاهی از طریق رسانه‌های جمعی، استفاده از مراکز آموزشی برای آگاهی از نیازهای معلولین، سوق دادن تحقیقات دانشگاهی به سمت داوطلبی ورزشی، برگزاری دوره‌های تخصصی و عملی آموزشی</p>	<p>employing volunteers ترویج و تبلیغ مشارکت و داوطلبی ورزشی معلولان Promoting and promoting sports participation and volunteering for the disabled</p>	
<p>۴</p>	<p>برخورداری از زندگی پرمعنا تر و پرشورتر، افزایش امید به زندگی، افزایش رضایت از زندگی، افزایش سرزندگی اجتماعی</p>	<p>بهبود کیفیت زندگی Improve the quality of life</p>	<p>دستاوردهای داوطلبی ورزشی معلولان پیامدها Consequences</p>
<p>۶</p>	<p>افزایش خودباوری، خودکارآمدی، درک حس استقلال، مسئولیت‌پذیری فردی، اعتماد به توانایی خویش، افزایش اعتماد به نفس و عزت نفس</p>	<p>بهبود وضعیت استقلال فردی Improving the status of individual independence</p>	<p>Achievements of sports volunteering for the disabled</p>

۸	<p>توان بخشی به سازمان برای انجام کار بیش تر، کاهش بار کاری کارکنان حقوق بگیر، کاهش خلاء نیروی های انسانی، افزایش تنوع و تعداد اعضای گروه، افزایش ایده های نو، پایین آوردن هزینه رویدادها، افزایش سرعت انجام خدمات، همسویی تلاش افراد با اهداف سازمان</p>	<p>اثربخشی عملکرد سازمان های ورزشی</p> <p>The effectiveness of the performance of sports organizations</p>		
۱۲	<p>شادابی و نشاط برای خانواده معلولان، افزایش نشاط اجتماعی، انسجام و همبستگی اجتماعی شهروندان، افزایش تعاملات و مشارکت اجتماعی معلولان، یادگیری مهارت های جدید اجتماعی، کسب منزلت اجتماعی، کسب هویت و تعلق اجتماعی معلولان، افزایش تاب آوری اجتماعی، کاهش انزوای اجتماعی (خانه نشینی و تنهایی و ...)، بهبود احساس امنیت اجتماعی، افزایش مسئولیت پذیری اجتماعی، کاهش محرومیت ها و نابرابری های اجتماعی</p>	<p>توسعه سرمایه اجتماعی</p> <p>Social capital development</p>		
۷	<p>توسعه حقوق شهروندی، ایجاد فرصت های برابر در فرآیند داوطلبی، ایجاد فرصت برابر جهت مشارکت فرد معلول در اجتماع، عدالت در پاداش دهی، عدالت در انتخاب داوطلبان، برخورد و ارتباط منصفانه با داوطلبان معلول و عادی، عدم تبعیض جنسیتی</p>	<p>توسعه عدالت اجتماعی</p> <p>Development of social justice</p>		
۱۹۶		۲۹	۶	مجموع Total

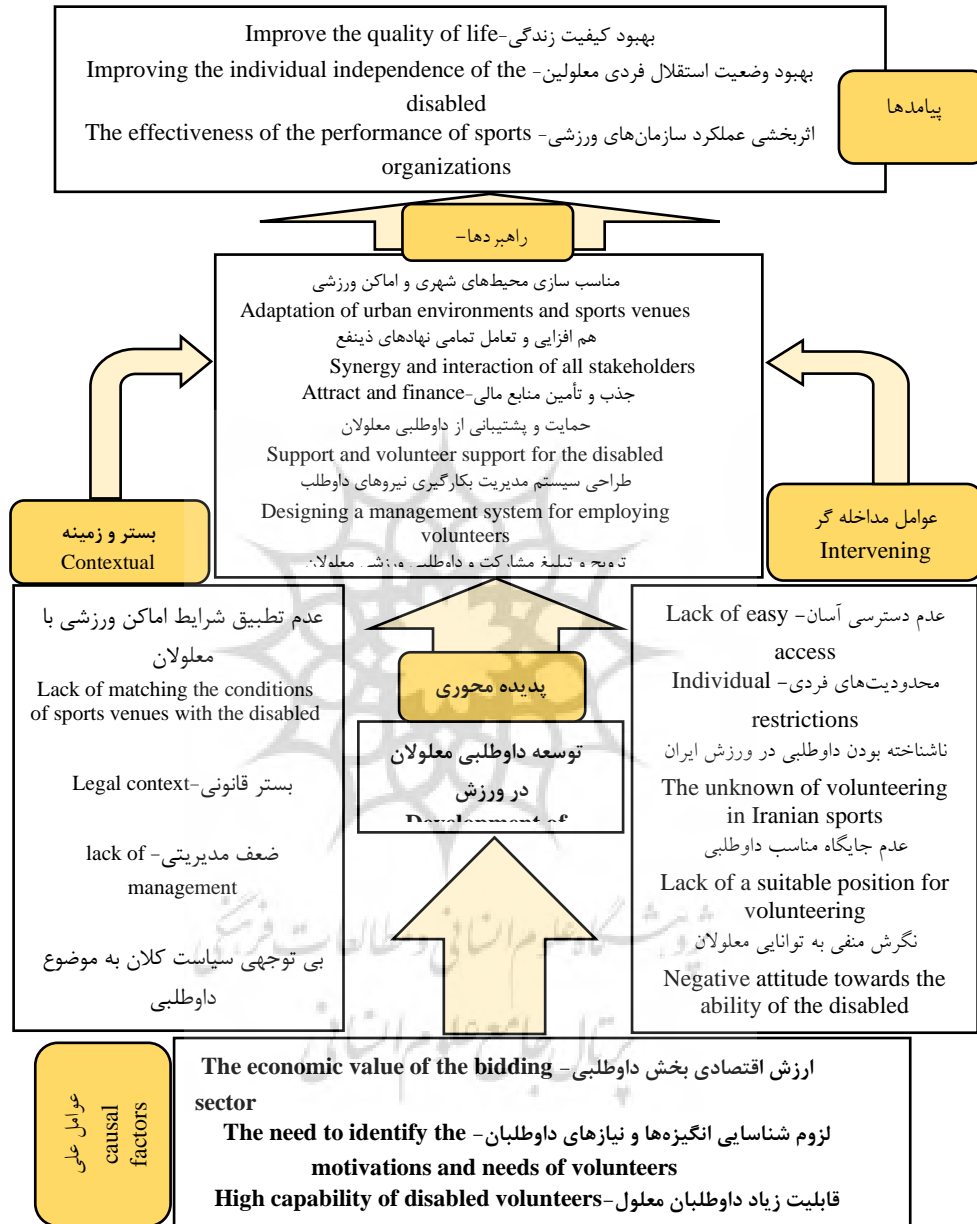

پدیده محوری مورد مطالعه در این پژوهش، توسعه داوطلبی ورزشی معلولان است که شامل ۳ مفهوم است و در راستای شرایط علی ۲۵ مفهوم شناسایی شده و این مفاهیم در ۴ مقوله تقسیم‌بندی شدند. شیوه‌ی تقسیم‌بندی مفاهیم بر این اساس بوده که مفاهیم مرتبط و شبیه به هم در یک حوزه خاص، تشکیل یک مقوله را دادند. به صورت خلاصه‌وار نتایج مربوط به الزامات توسعه داوطلبی ورزشی معلولان شامل موارد زیر است: ارزش اقتصادی بخش داوطلبی، لزوم شناسایی انگیزه‌ها و نیازهای داوطلبان، قابلیت زیاد داوطلبان معلول و سپری کردن اوقات فراغت.

با جمع‌بندی مفاهیم و حذف مفاهیم مشابه ۲۶ مفهوم برای شرایط زمینه‌ای توسعه داوطلبی ورزشی معلولان و شامل ۵ مقوله‌ی: عدم تطبیق شرایط اماکن ورزشی با معلولان، بستر قانونی، ضعف مدیریتی، بی‌توجهی سیاست کلان به موضوع داوطلبی و پوشش رسانه‌ای نامناسب بوده است. نتایج کدگذاری برای عوامل مداخله‌گر توسعه داوطلبی ورزشی معلولان شامل ۴۸ مفهوم و ۸ مقوله البته در دو بعد مجزا یعنی الف: محدودکننده‌های توسعه داوطلبی ورزشی معلولان (۶ مقوله): عدم دسترسی آسان، محدودیت‌های فردی، ناشناخته بودن داوطلبی در ورزش ایران، عدم جایگاه مناسب داوطلبی، نگرش منفی به توانایی معلولان و ب) تسهیلگرهای توسعه داوطلبی ورزشی معلولان (۳ مقوله) انگیزه سلامت روانی، انگیزه فایده نگر و لزوم توان‌بخشی جسمی معلولان بوده است. نتایج کدگذاری برای راهبردهای توسعه داوطلبی ورزشی معلولان شامل ۴۸ مفهوم و ۶ مقوله‌ی مناسب‌سازی محیط‌های شهری و اماکن ورزشی، هم‌افزایی و تعامل تمامی نهادهای ذینفع، جذب و تأمین منابع مالی، حمایت و پشتیبانی از داوطلبی معلولان، طراحی سیستم مدیریت به‌کارگیری نیروهای داوطلب و ترویج و تبلیغ مشارکت و داوطلبی ورزشی معلولان بوده است.

نتایج کدگذاری برای پیامدهای توسعه داوطلبی ورزشی معلولان شامل ۳۷ مفهوم و در ۵ مقوله‌ی: بهبود کیفیت زندگی، بهبود وضعیت استقلال فردی معلولین، اثربخشی عملکرد سازمان‌های ورزشی، توسعه سرمایه اجتماعی و توسعه عدالت اجتماعی احصا و خلاصه بندی شده‌اند. با استفاده از نتایج کدگذاری باز و محوری، الگوی توسعه داوطلبی معلولان در ورزش را بر اساس پارادایم شش‌گانه به شرح شکل (۳) خواهد بود:

شکل ۳- مدل نهایی توسعه داوطلبی معلولان در ورزش

Figure 3- The final model of volunteer development of the disabled in sports

بحث و نتیجه‌گیری

بر اساس یافته‌های مدل پژوهش و در راستای شرایط علی می‌توان گفت ورزش به‌عنوان تأثیرگذارترین عامل اجتماعی برای ایجاد غرور ملی و افزایش سلامت و شادابی جامعه از سوی تمامی کشورها پذیرفته‌شده و دولتمردان دنیا سعی دارند جدای از توجه به ابعاد شادی‌بخش، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی آن از حضور مردم علی‌الخصوص معلولین در ورزش برای افزایش سلامت روحی - روانی جامعه بهره‌برند. رویدادهای ورزشی به‌ویژه رویدادهای بزرگ، به‌طورکلی مظهر ارزش‌های مثبت و فراوان، بخصوص ورزش قهرمانی هستند. از این‌رو شرکت فعال در برگزاری آن‌ها برای بسیاری از افراد جذاب است. گذشته از آن نباید از تأثیرات متقابلی که ورزش قهرمانی بر ورزش همگانی می‌گذارد غافل شد. بدیهی است که برگزاری رویدادهای ورزشی و شرکت عده زیادی از مردم به‌عنوان داوطلب در برگزاری آن‌ها سبب افزایش علاقه آن‌ها به ورزش، همگرایی اجتماعی و توسعه ورزش همگانی شده و از آن گذشته نقش مهمی در پیشگیری از بسیاری از مشکلات و معضلات در زمینه‌های مختلف جسمی، روانی و اجتماعی ایفا می‌کند. با توجه به نتایج به‌دست‌آمده دیکسون و همکاران (۲۰۱۷، ۳۰۷) به ارزش اقتصادی بخش داوطلبی در ورزش اشاره کرده است و این مورد با نتایج تحقیق حاضر همسو می‌باشد. از بازی‌های مبتنی بر جامعه گرفته تا رویدادهای بین‌المللی بزرگ، سازمان‌های ورزشی برای انجام امور ضروری روزانه خود یا رویدادهای ویژه ورزشی به‌شدت به داوطلبان متکی می‌باشند. به‌کارگیری افراد داوطلب، مزایای اقتصادی و اجتماعی زیادی برای جوامع و سازمان‌های ورزشی به دنبال دارد، به طوری که در برخی از کشورها، ارزش اقتصادی بخش داوطلبی را بین ۷ الی ۱۴ درصد تولید ناخالص داخلی تخمین زده‌اند (هان، ۲۰۰۷). اثر اقتصادی آن تقریباً محسوس است و اثر اجتماعی آن بیشتر نامحسوس است و توجه کمتری را به خود جلب می‌کند. به‌طور فزاینده در رویدادهای ورزشی، داوطلبان مهم‌ترین بخش از موفقیت کلی رویدادها هستند. به خاطر مزایایی که داوطلبان می‌توانند برای خود و جوامعشان به ارمغان آورند، مردم به آن به‌عنوان یک فعالیت مثبت نگاه می‌کنند. سپری کردن اوقات فراغت با مشارکت در رویدادهای ورزشی خصوصاً به‌عنوان داوطلب در تحقیقات وکیلی تنها و همکاران (۲۰۲۰، ۱۴۳) و پاین و همکاران (۲۰۲۰، ۶۹۷) اشاره گردیده است. در این راستا باید گفت که معلولان جهت گذراندن اوقات فراغت به ورزش و مشارکت در فعالیت‌های ورزشی نیاز دارند و اگر مشارکت آن‌ها برای سپری کردن اوقات فراغت همراه با ورزش باشد و به‌صورت هدفمند و به‌عنوان داوطلب در رویدادهای ورزشی مشارکت کنند، هیجان و لذت بیشتری نیز در این سرگرمی به دنبال خواهد داشت که می‌تواند سبب تخلیه‌ی انرژی آنان گردد.

مؤلفه لزوم شناسایی انگیزه‌ها و نیازهای داوطلبان معلول برای مشارکت در رویدادهای ورزشی، مطابق با تحقیقات وکیلی تنها و همکاران (۲۰۲۰، ۱۴۳)، مارکوا (۲۰۱۸، ۴۸)، نیکولاس و همکاران (۲۰۱۹، ۴)، پاین و همکاران (۲۰۲۰، ۶۹۷) و علیزاده و کابالیوف (۲۰۲۱، ۱۹) می‌باشد. با توجه به اینکه رویدادهای ورزشی در یک مقطع زمانی کوتاه - دو هفته تا یک ماه - و با حجم کاری بسیار زیاد برگزار می‌شود، امکان استخدام و تأمین تعداد بسیار زیادی نیروی رسمی برای برگزاری یک رویداد، توسط هیچ کشور و نهادهای وجود ندارد و در اینجاست که نقش داوطلبین به خوبی مشخص می‌شود. پرواضح است که هر فردی در راستای علایق و سلایق خود داوطلب می‌شود تا با مشارکت در یک فعالیت ورزشی که می‌تواند شادی و نشاط به ارمغان آورد با حضور در موقعیت‌های پرجنب و جوش و پرچالش سبب توسعه قابلیت جسمانی، حرکتی و ذهنی معلولین شود.

یکی از مشکلاتی که به مانعی برای توسعه ورزش معلولان تبدیل شده، علاوه بر فقر امکانات، مناسب‌سازی نشدن برخی از اماکن ورزشی است. معلولان نیز یکی از اقشار جامعه به شمار می‌روند که باید مانند انسان‌های عادی به همه امکانات جامعه دسترسی داشته باشند که با توجه به این امر در طی سال‌های اخیر توجه به معلولان به‌ویژه در حوزه توانمندسازی آنان افزایش یافته و برنامه‌هایی از قبیل فراهم کردن بسترهای لازم برای ورزش آنان و مناسب‌سازی در این زمینه مورد توجه ویژه و متولیان امر قرار گرفته است. مناسب نبودن اماکن ورزشی برای معلولان در تحقیقات غضنفر پور و همکاران (۲۰۲۱، ۱۶۳)، فهیمی نژاد و همکاران (۲۰۲۰، ۸۹۱)، لیموچی و همکاران (۲۰۲۰، ۷۷) و رحمانی و ثبوتی (۲۰۲۰، ۱۲۷) نیز تایید شده است. جانبازان و معلولین، گروهی عظیم از جمعیت انسانی را در هر جامعه تشکیل می‌دهند که قادر خواهند بود با بهره‌گیری از امکانات و تأسیسات ورزشی، انگیزه خود را تقویت کرده و در عرصه اجتماع، توانایی‌های خود را به کار برند. از این رو لازم است به بحث مناسب‌سازی محیط‌های ورزشی و استفاده از وسایل و لوازم ورزشی توجه بیشتری شود. یکی از شرایط و بسترهایی که برای توسعه داوطلبی ورزشی معلولان باید به آن توجه کرد بستر قانونی می‌باشد. لیموچی و همکاران (۲۰۲۰، ۷۷) و کاپالایدس و اسپور (۲۰۱۹، ۶۹۹) به تدوین قوانین درست برای حمایت از حقوق معلولان و همچنین تدوین قوانینی که به برابر سازی فرصت‌های معلولان و غیرمعلولان در فعالیت‌های ورزشی را فراهم می‌کنند تأکید نموده‌اند، البته قوانین و مقررات این حوزه باید انعطاف‌ناپذیر باشند تا بر اساس پویایی و پیچیدگی‌های محیطی به‌راحتی اجرا شوند. در کنار آن، قوانین باید استاندارد باشند و باکمال احترام به حقوق افراد معلول اجرا شوند. با توجه به اینکه از مهم‌ترین رسالت‌ها و اولویت‌های مدیران ورزشی، برطرف نمودن موانع و مشکلات می‌باشد، نارسایی و ضعف این عوامل، موارد بی‌شمار دیگری را تحت شعاع قرار داده است.

در تحقیقات فهیمی نژاد و همکاران (۲۰۲۰، ۸۹۱)، لیموچی و همکاران (۲۰۲۰، ۷۷) و کاپالایدس و اسپور، (۶۹۹) به ضعف مدیریتی به‌عنوان یکی از موانع مشارکت ورزشی معلولان اشاره شده که همسو با نتایج تحقیق حاضر است. در این راستا باید گفت که عدم وجود سیستم ملموس مدیریت داوطلبی در ایران، عملاً سد راه توسعه داوطلبی است؛ زیرا برنامه‌ریزی و سازمان‌دهی اصولی برای آن انجام نمی‌شود، از طرفی مدیران به موضوع داوطلبی بسیار سطحی نگاه می‌کنند و آن را جدی نگرفته‌اند. یکی دیگر از بسترهای توسعه داوطلبی معلولان در ورزش، بی‌توجهی سیاست‌کلان به موضوع داوطلبی می‌باشد. این نتیجه با نتایج پژوهش‌های لیموچی و همکاران (۲۰۲۰، ۷۷) و کاپالایدس و اسپور، (۶۹۹) هم‌راستا می‌باشد. در توجیه باید گفت که نبود عزم و اراده متولیان ورزش برای تغییر شرایط موجود موجب شده است که کسی به فکر تدوین برنامه صحیح برای مشارکت ورزشی معلولین نباشد از طرفی عدم همراهی سیاست‌گذاران در توسعه فرهنگ داوطلبی نیز موجب عدم اعتبارات کافی جهت تبلیغ، توسعه و به‌کارگیری داوطلبان شده است.

در کشورهای درحال توسعه، افراد معلول اغلب با موانع و مشکلاتی برای مشارکت در ورزش و فعالیت‌های جامعه مواجه هستند و این ممکن است شامل مسائل پیچیده‌ای از جمله نگرش نسبت به معلولیت، اعتقادات سنتی و سیستم‌های تربیت‌بدنی، دسترسی به زیرساخت‌های ورزشی از جمله خدمات، امکانات و تجهیزات باشد. یکپارچه‌سازی افراد با معلولیت‌های مختلف و گنجاندن آن‌ها در شاخه‌های مختلف ورزشی، تمرکز اصلی در دهه‌های اخیر بوده است و فرصت‌های جدیدی را برای مشارکت و رقابت ایجاد کرده است. در یک مقیاس بزرگ‌تر، شرکت معلولین در ورزش به ساختن و معرفی ملیت افراد شرکت‌کننده کمک می‌کند.

یکی از محدودیت‌های موجود در زمینه مشارکت معلولین در فعالیت‌های ورزشی عوامل اجتماعی هستند. با تغییر نگرش افراد جامعه با استفاده از راهکارهایی مانند افزایش میزان آگاهی دیگران از نیازهای معلولین در ورزش، آگاهی خانواده و آموزش و پرورش و سایر مراکز آموزشی، احترام به حقوق افراد دارای معلولیت، ایجاد حس مسئولیت‌پذیری نسبت به معلولین، ایجاد باور اثرگذاری ورزش در جامعه هدف، تغییر دیدگاه جامعه نسبت به معلولیت افراد، مسئولیت اجتماعی در قبال معلولین، بهبود نگرش جامعه نسبت به معلولیت، ایجاد انگیزه برای معلولین و سوق دادن افکار عمومی به سمت ورزش معلولین و کاهش فقر فرهنگی می‌توان نگرش جامعه را نسبت به معلولین بهبود بخشید. علاوه بر محدودیت‌های ایجادشده اجتماعی برای مشارکت معلولین در ورزش، موانع و محدودیت‌های جسمانی نیز در میزان مشارکت معلولین اثرگذار هستند. برداشت‌هایی که افراد معلول از خود دارند، اغلب غیرواقعی، نامربوط و نادرست است و منجر به کاهش مشارکت آنان در ورزش می‌شود. باوجود

توصیه‌های ارائه شده برای افزایش سطح زندگی فعال، افراد معلول در برنامه‌های فعالیت‌های فراغتی ورزشی به میزانی که پیشنهاد شده، کمتر مشارکت می‌کنند. مشارکت در ورزش باعث خودشکوفایی افراد معلول می‌شود که از طریق تأکید بر سلامتی و تندرستی، لذت و نشاط، افزایش اعتمادبه‌نفس، درک حس استقلال و مسئولیت فردی قابل وصول است. به‌طور کلی، معلولین از عوارض روانی متعددی مانند عصبانیت از خود و معلولیتشان، قضاوت دنیای پیرامونشان نسبت به خود، احساس افسردگی از نایابری در رقابت با افراد سالم، احساس وابستگی در برابر استقلال، اتکای به دیگران برای رفع نیازمندی‌ها، نپذیرفتن معلولیت آن‌ها از سوی والدین و قصد و تلاش برای خودکشی رنج می‌برند.

افراد معلول، علاوه بر این که در معرض خطرهای ناشی از مشکل اصلی خود هستند، در سایر موارد مربوط به تهدید سلامتی نسبت به افراد غیر معلول خطرپذیری بیشتری دارند. این عوامل و خطرهای سلامتی شامل شیوع بیماری‌های ثانویه مانند بیماری‌های قلبی، فشارخون، چربی و پوکی استخوان می‌شود که ناشی از بی‌حرکی افراد معلول است که به میزان زیادی از طریق ورزش و فعالیت بدنی می‌تواند پیشگیری شود. سازمان‌های مجری در حوزه ورزش معلولین می‌توانند زمینه‌ی حضور ورزشکاران معلول را از سطوح مبتدی تا عالی فراهم کنند؛ البته در سال‌های اخیر، رشد و بلوغ جنبش‌های مربوط به معلولین فرصت‌های بیشتری را برای مشارکت ورزشی افراد معلول و کسب موفقیت‌های ورزشی آنان فراهم کرده است. همچنین مسائل مربوط به افراد معلول نسبت به افراد غیر معلول پیچیدگی بیشتری دارند که برخی از این پیچیدگی‌ها، به سبب نگرش عمومی، ناآگاهی و آماده نبودن ارائه‌دهندگان خدمات سلامتی و کافی نبودن برنامه‌های ارتقای سلامتی برای معلولین هستند. نگرش‌های امروزی درباره معلولین بر این موضوع تأکید می‌کنند که افراد معلول نه تنها از طریق ورزش می‌توانند سلامتی رضایتمندی را به دست آورند و آن را حفظ کنند، بلکه مشارکت در فعالیت‌های ورزشی برای آن‌ها ضروری و لازم است تا بتوانند به‌طور کامل در تحصیلات، کار، خانواده و محیط‌های اجتماعی مشارکت داشته باشند.

سرمایه اجتماعی از طریق مشارکت در فعالیت‌های ورزشی برای تمامی اقشار جامعه به‌خصوص قشر جانباز و معلول از اهمیت زیادی برخوردار است. امروزه در جهان، محققان بیشتر به عوامل اجتماعی مرتبط با فعالیت بدنی توجه می‌کنند؛ یکی از این عوامل مهم اجتماعی که سال‌های اخیر، پژوهش‌های زیادی در مورد آن انجام گرفته، سرمایه اجتماعی است. سرمایه اجتماعی تعیین‌کننده میزان وابستگی اجتماعی افراد جامعه است و همچنین مفهومی مهم در کنش‌ها و روابط اجتماعی به شمار می‌رود و شخص از طریق برقراری ارتباط با دیگران به این نوع سرمایه دست پیدا می‌کند. سرمایه اجتماعی ثروتی است که در جوامع انسانی وجود دارد، اما حفظ و تولید آن به تحقق شرایطی نیاز دارد. یکی از

این شرایط که افراد و به‌ویژه جانبازان و معلولان را در رسیدن به آن یاری می‌رساند، مشارکت در ورزش است. تحقیقات نشان داده‌اند در جوامعی که مردم با یکدیگر رابطه متقابل دارند و از سرمایه اجتماعی بالاتری برخوردار هستند، نسبت به مردم کشورهای دیگر سالم‌ترند، همان‌طور که محققان در مورد تأثیرات اجتماعی ورزش بیان می‌کنند، این فعالیت‌ها یک حس هویت اجتماعی به افراد می‌دهد که از رفتارهای ناهنجار اجتماعی جلوگیری می‌کند. نیاز به ورزش و تأثیر سلامتی آن در افراد معلول بسیار بیشتر از افراد سالم احساس می‌شود. بی‌تردید ورزش، عاملی است که معلولان را به سطح جامعه می‌کشاند و آنان را در انجام فعالیت‌ها مستقل می‌سازد. امروزه افراد معلول در سطح وسیعی در فعالیت‌های اجتماعی و مسابقات شرکت دارند و هویت خود را به جامعه شناسانده‌اند. دولت‌ها باید تدابیری برای ساختن اماکنی برای تفریح و ورزش در هتل‌ها، سواحل، ورزشگاه‌ها و تالارهای ورزشی و غیره بیاندیشند که قابل دسترسی و استفاده معلولان باشد. چنین تدابیری باید شامل حمایت از معلولان در برنامه‌های تفریحی و ورزشی، از جمله طرح‌هایی برای ایجاد روش‌های دسترسی و مشارکت و برنامه‌های ارائه اطلاعات و آموزش باشد. مسئولان گردشگری، آژانس‌های مسافرتی، هتل‌ها، سازمان‌های داوطلب و سازمان‌های دیگری که در ترتیب دادن فعالیت‌های تفریحی یا فرصت‌های مسافرتی شرکت دارند باید خدمات خود را به همه ارائه دهند و نیازهای ویژه معلولان را در نظر بگیرند و برای کمک به این فرآیند باید آموزش مناسب داده شود. معلولانی که در فعالیت‌های ورزشی شرکت می‌کنند باید به تعلیم و آموزش باکیفیت مشابه دیگر شرکت‌کنندگان دسترسی داشته باشند. سازمان‌های ورزشی باید تشویق شوند و امکاناتی برای مشارکت معلولان در فعالیت‌های ورزشی به وجود آورند. در بعضی موارد، تدابیر برای سهولت دسترسی می‌تواند برای ایجاد فرصت‌ها جهت مشارکت، کافی باشد. در موارد دیگر، ترتیبات ویژه یا بازی‌های ویژه لازم خواهد بود. دولت‌ها باید از مشارکت معلولان در مسابقات و رویدادهای ورزشی ملی و بین‌المللی حمایت کنند. برگزارکنندگان برنامه‌های ورزشی و تفریحی هنگام تدوین خدمات خود برای معلولان باید با سازمان‌های آنان مشورت کنند. امید است، مسئولین و مدیران ارشد در ایران نیز همانند سایر کشورهای پیشرفته و در حال توسعه، شرایطی را فراهم نمایند که جامعه با موقعیت معلولان، حقوق، توانایی‌ها و نیازهای آنان به تفریح و ورزش، هر چه بیشتر آشنا شود و تدابیری اتخاذ گردد تا معلولان فرصت‌های یکسانی با غیرمعلولان برای گذراندن مناسب اوقات فراغت به‌ویژه فعالیت‌های ورزشی داشته باشند. از جمله محدودیت‌های این تحقیق عبارت‌اند از: اثرات نمونه‌گیری و خطای اندازه‌گیری، مشکلات مربوط به منطق پژوهش کیفی، پرهزینه بودن پژوهش، کمبود مطالعات انجام‌شده در حوزه داوطلبی ورزشی معلولان بود. همچنین پیشنهادات برخاسته از پژوهش حاضر بر اساس پاسخ مصاحبه‌شوندگان

به عنوان سؤال راهکارهای توسعه داوطلبی ورزشی معلولان ارائه شده است: مناسب‌سازی محیط‌های شهری و اماکن ورزشی، وضع قوانین تسهیل‌کننده سازمان‌ها برای به‌کارگیری داوطلبان معلول، تسهیل‌گری مشارکت داوطلبان معلولان در رویدادهای بین‌المللی، اختصاص بودجه برای ایاب و ذهاب داوطلبان معلول، اختصاص امتیاز و پاداش به داوطلبان، حمایت و پشتیبانی از داوطلبی معلولان در ورزش از طریق داوطلبان دیگر، دوستان، خانواده، جامعه، مسئولین، سازمان‌های ورزشی و غیر ورزشی، اسپانسرها و رسانه‌ها، طراحی سیستم مدیریت به‌کارگیری نیروهای داوطلب جهت توسعه داوطلبی معلولان در ورزش، سوق دادن افکار عمومی به سمت ورزش معلولین، مشارکت مستمر و یا نمادین شخصیت‌های بزرگ ورزشی به‌عنوان داوطلب، برپایی کمپین‌های اجتماعی جهت ترویج فرهنگ داوطلبی، سوق دادن تحقیقات دانشگاهی به سمت داوطلبی و ورزش معلولین، تقویت اعتماد و حفظ عزت به نفس معلولان و ارتقای فرهنگ و نگرش جامعه نسبت به پدیده معلولیت، مناسب‌سازی اماکن ورزشی تحت پوشش و همچنین مساعدت به سایر نهادها به‌منظور تسهیل در بهره‌برداری جانبازان و معلولان از اماکن ورزشی. به‌علاوه پیشنهاد می‌شود در تحقیقات دیگر به مقایسه موانع توسعه داوطلبی معلولان در ورزش ایران با کشورهای پیشرفته بپردازند و نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید شیوه مدیریت داوطلبان در رویدادهای ورزشی پرداخته شود.

تشکر و قدردانی

پژوهشگران بر خود لازم می‌دانند در اینجا از تمام متخصصین و صاحب‌نظرانی که با آگاهی و تخصص خود در تهیه و تدوین این پژوهش کمک کردند، تشکر نمایند.

References

1. afrozeh, M., moharramzadeh, M., kashaf, M., afrozeh, M. (2011). The Identification of Motivation, Personality and Social Factors in Sport Volunteers. *Journal of Sport Management*, 3(11), 165-181. (Persian).
2. Alizadeh, A., Cobuliev, Z. (2021). Psychological and Social Factors Influencing the Development of Sports for Athletes with Disabilities in Tajikistan. *Sport Psychology Studies*, 10(35), 19-36. (Persian)
3. Anderson, K. L., & Balandin, S. (2019). Kicking a goal for inclusion in sports clubs and stadia. In *Inclusion, Equity and Access for Individuals with Disabilities* (pp. 297-316). Palgrave Macmillan, Singapore.
4. Australian Sports Commission (2016). *Social inclusion*. Canberra, Australia: Australian Sports Commission.

5. Bailey, R. (2008). Youth sport and social inclusion. Positive youth development through sport. In N. L. Hol (Ed.), Youth sport and social inclusion, London, UK: Routledge.
6. Balandin, S., Llewellyn, G., Dew, A., & Ballin, L. (2006a). 'We couldn't function without volunteers': Volunteering with a disability, the perspective of not-for-profit agencies. *International Journal of Rehabilitation Research*, 29(2), 131-136.
7. Bang, H., Won, D., & Kim, Y. (2009). Motivations, commitment, and intentions to continue volunteering for sporting events. *Event Management*, 13(2), 69-81.
8. Bogden, R., & Taylor, S. J. (1999). Building stronger communities for all: Thoughts about community participation for people with developmental disabilities. *COH Policy*, 21(2).
9. Carlin, E. (2019). A cross-cultural analysis of the management and motives of volunteers within Special Olympics (Doctoral dissertation, Ulster University).
10. Darcy, S., Lock, D., & Taylor, T. (2017). Enabling inclusive sport participation: Effects of disability and support needs on constraints to sport participation. *Leisure Sciences*, 39(1), 20-41.
11. Dickson, T. J., Darcy, S., & Benson, A. (2017). Volunteers with disabilities at the London 2012 Olympic and Paralympic Games: who, why, and will they do it again?. *Event Management*, 21(3), 301-318.
12. Donnelly, P., & Harvey, J. (2011). Volunteering and sport. In B. Houlihan, & M. Green (Eds.), *Routledge handbook of sports development* (pp. 55-71). New York: Taylor & Francis.
13. Egli, B., Schlesinger, T., Candan, H., & Nagel, S. (2011). Commitment and volunteer job satisfaction as determinants for the intention to remain a volunteer in sports clubs. In 19th Conference of the European Association for Sport Management (pp. 493-494).
14. Fahimi Nejad, A., Hosseinian Mohajer, S., Morsal, B., Tayabi Sani, S. (2020). Developing a Model Based on Strategic Analysis of Factors Influencing the Development of Sport for All for Specific Strata (Case Study: Society of Veterans, Disabled, Deaf and Blind). *Journal of Sport Management*, 12(3), 891-906. (Persian)
15. Fay, T., & Wolff, E. (2009). Disability in sport in the twenty-first century: Creating a new sport opportunity spectrum. *BU Int'l LJ*, 27, 231.
16. García-Mainar, I., & Marcuello, C. (2007). Members, volunteers, and donors in nonprofit organizations in Spain. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 36(1), 100-120.
17. Ghazanfar pour, H., abdollahi, A., moradzadeh, F. (2021). Planning Urban Areas to Meet the Needs of the Disabled and Veterans (Case Study: District 2 of Kerman City). *Spatial Planning*, 11(2), 163-186. (Persian)

18. jalali, M., Heydari, M., Javid, M., Javid, F. (2020). A Qualitative Exploration of Factors Influencing the Development of Voluntary Movement at Sport for All in Tehran City. *Sport Physiology & Management Investigations*, 12(2), 115-129. (Persian)
19. Jeanes, R., Spaaij, R., Magee, J., Farquharson, K., Gorman, S., & Lusher, D. (2018). 'Yes we are inclusive': Examining provision for young people with disabilities in community sport clubs. *Sport Management Review*, 21(1), 38-50.
20. Jeanes, R., Spaaij, R., Magee, J., Farquharson, K., Gorman, S., & Lusher, D. (2019). Developing participation opportunities for young people with disabilities? Policy enactment and social inclusion in Australian junior sport. *Sport in Society*, 22(6), 986-1004.
21. Kappelides, P., & Spoor, J. (2019). Managing sport volunteers with a disability: Human resource management implications. *Sport Management Review*, 22(5), 694-707.
22. Kay, T., & Bradbury, S. (2009). Youth sport volunteering: Developing social capital? *Sport, Education and Society*, 14(1), 121-140
23. Kogut, I. (2016). The Socio-humanistic Potential of Volunteering in Adaptive Sports. *Physical education, sport and health culture in modern society*, (2 (34)), 12-19.
24. Levitt, J. M. (2017). Exploring how the social model of disability can be re-invigorated: In response to Mike Oliver. *Disability & Society*, 32(4), 589-594.
25. limoochi, S., Moshref Javadi, B., Safania, A., Mohamadi, F. (2020). Identification of Effective Factors on the Participation of the People with Disabilities in Sport Activities. *Contemporary Studies On Sport Management*, 9(18), 77-90. (Persian)
26. Lindsay, S. (2016). A scoping review of the experiences, benefits, and challenges involved in volunteer work among youth and young adults with a disability. *Disability and rehabilitation*, 38(16), 1533-1546.
27. mahdinejad, D., Savadi, M., Saibani, H. (2021). Analysis of the Role of Psychological Capital Components on Development of Sports Participation of Veterans and the Disabled in Islamic Republic of Iran. *Sport Psychology Studies (ie, mutaleat ravanshenasi varzeshi)*, 9(34), 215-234. (Persian)
28. Marková, A. (2018). The "inclusive volunteering" phenomenon: Research into the volunteering of people with disabilities. *Kontakt*, 20(1), e48-e56.
29. Miller, K. D., Schleien, S. J., Brooke, P., & Merrill, M. (2010). What's in it for me and my agency?. A survey on the benefits of engaging volunteers with disabilities. *The International Journal of Volunteer Administration*, 27(2), 65-74.
30. Misener, L., & Darcy, S. (2014). Managing disability sport: From athletes with disabilities to inclusive organisational perspectives. *Sport Management Review*, 17, 1-7.

31. Mousavi, S., Akbari, P., Nazarian, A. (2018). The Impact of Social Interaction and Team Member Exchange on Sport Event Volunteer Management (Case Study: Thirteenth Cultural and Sport University Students Olympiad). *Sport Management Studies*, 9(46), 141-156(Persian)
32. nadri, A. (2020). Investigating Obstacles of Participation in Physical Activities and Exercise among the Disabled of Kermanshah Province. *Journal of Sport Management and Motor Behavior*, 16(31), -(Persian)
33. Nichols, G., Hogg, E., Knight, C., & Storr, R. (2019). Selling volunteering or developing volunteers? Approaches to promoting sports volunteering. *Voluntary Sector Review*, 10(1), 3-18.
34. Payne, L., Hawley, L., Morey, C., Ketchum, J. M., Philippus, A., Sevigny, M., ... & Diener, E. (2020). Improving well-being after traumatic brain injury through volunteering: a randomized controlled trial. *Brain injury*, 34(6), 697-707.
35. Rahmani, B., Sobouti, H. (2020). The role of proper design of sports complexes in Tehran in increasing the social interactions of the disabled. *Motaleate Shahri*, 9(33), 127-137. (Persian)
36. Shields, N., Stukas, A. A., Buhkert-Smith, K., Prendergast, L. A., & Taylor, N. F. (2020). Changing Student Health Professionals' Attitudes toward Disability: A Longitudinal Study. *Physiotherapy Canada*, (aop), e20190069.
37. Sorensen, M., & Kahrs, N. (2006). Integration of disability sport in the Norwegian sport organizations: Lessons learned. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 23 (2), 184-202.
38. Tahmasebi Poor, M., Ashraf Ganjouei, F., Sajadi, H. (2018). Planning Information System Management of Attract of Individuals Sport Voluntary and Model of Operational in Minister of Sport and Youngs. *Sport Management Studies*, 10(51), 187-204. (Persian)
39. vakili tanha, M., ahmadi, S., Soleimani, M. (2020). Identify and Formulate a Model of Motivations for Sports Participation of Veterans and Disabled. *Sport Psychology Studies (ie, mutaleat ravanshenasi varzeshi)*, 8(30), 143-160. (Persian)
40. Wicker, P. (2017). Volunteerism and volunteer management in sport. *Sport Management Review*.
41. Wilson, J. (2012). Volunteerism research a review essay. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 41 (2), 176-212.

استناد به مقاله

سادات قریشی، مهشید؛ سوادى، مهدى؛ و سايباني، حميدرضا. (۱۴۰۱). طراحی الگوی توسعه داوطلبی معلولان در ورزش با تکیه بر نظریه داده بنیاد. مطالعات مدیریت ورزشی، ۱۴(۷۵)، ۴۸-۱۷. شناسه دیجیتال: 10.22089/smrj.2021.9397.3182

Sadat Ghoreishi, M., Savadi, M., & Sayebani. H. R. (2022). Designing a Model for the Development of Volunteering for the Disabled in Sports based on Grounded theory. Sport Management Studies, 14(75), 17-48. (in Persian). DOI: 10.22089/smrj.2021.9397.3182

